ЕКОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ

Функції екологічного контролю:

- перевірка виконання законів, норм, правил, режимів роботи контрольованих об'єктів це еколого-управлінський контроль – ЕУК
- вимірювання параметрів контрольованих об'єктів це еколого-аналітичний контроль - ЕАК і технолого-аналітичний контроль – ТАК

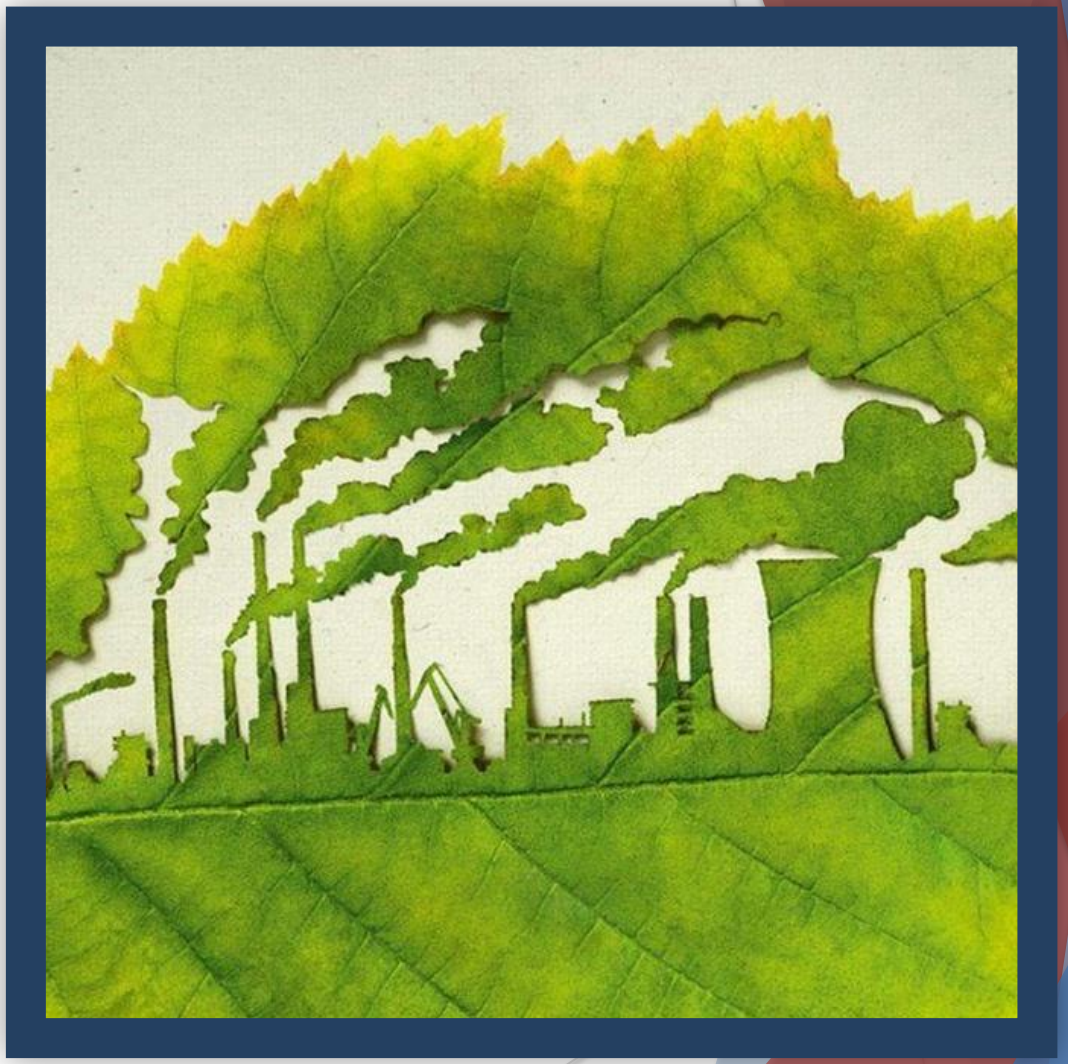

Основні задачі ЕАК і ТАК

1. **Контроль джерел забруднення:**

- екологічно значимих параметрів технологічних процесів, перш за все контроль організованих викидів і скидів;
- витоків з технологічного обладнання, газовиділень з хімічних речовин, матеріалів, виробів та інших неорганізованих викидів і скидів.

2. **Контроль повітряного середовища і безпеки людей:**

- забруднюючих речовин у повітрі робочих і житлових зон;
- індивідуальний хімічний дозиметричний контроль.

Екологічний моніторинг — інформаційна система спостережень, оцінки і прогнозу змін у стані навколишнього середовища, створена з метою виділення антропогенної складової цих змін на фоні природних процесів

Блок-схема системи моніторингу

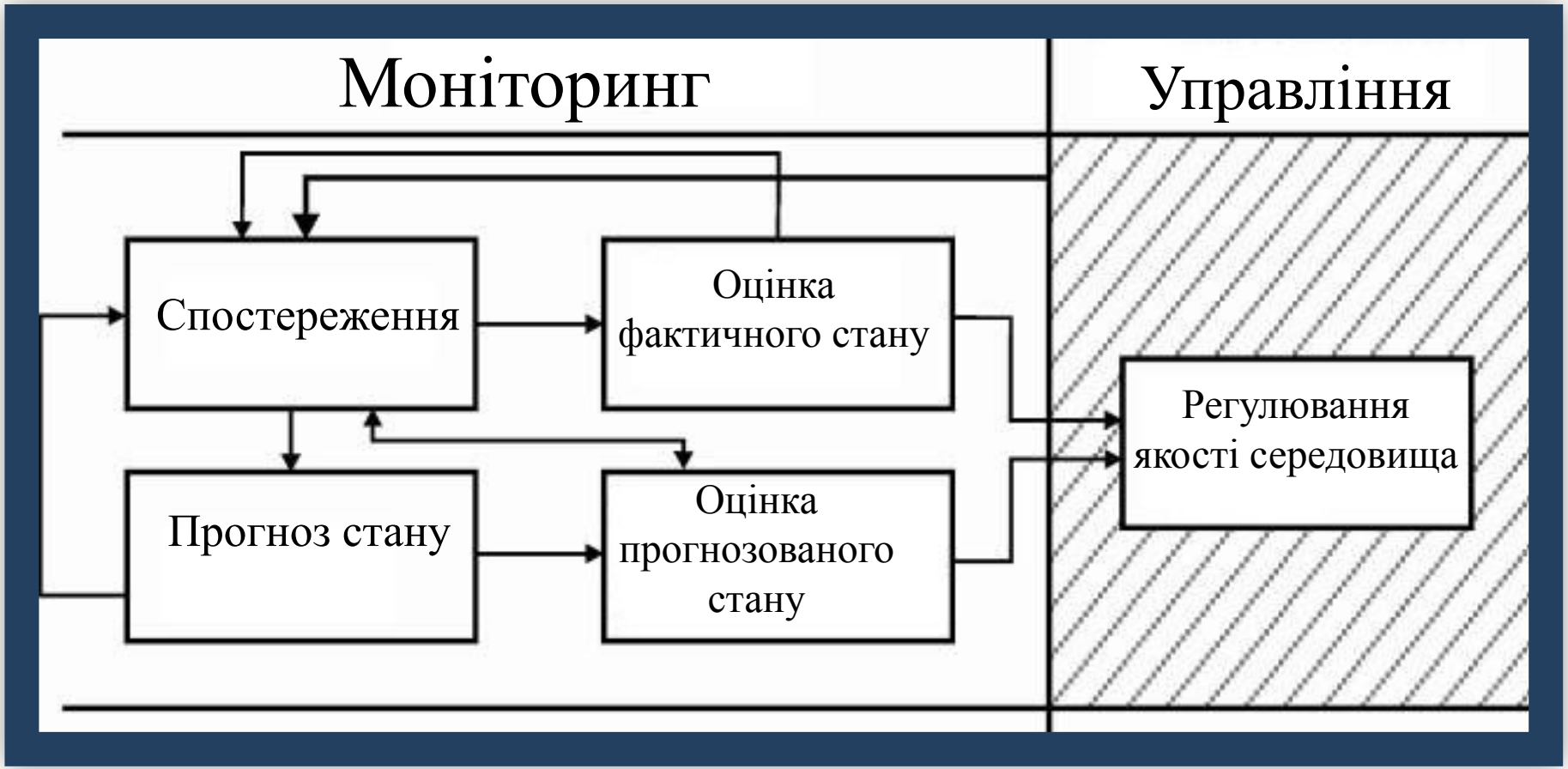

Система екологічного моніторингу накопичує, систематизує та аналізує інформацію:

- про стан навколишнього середовища;
- про причини спостережуваних і ймові
  змін стану (тобто про джерела і факто
  впливу);
- про допустимість змін і навантажень н
  середовище в цілому;
- про існуючі резерви біосфери.

Основні напрямки діяльності моніторингу:

- спостереження за факторами впливу і станом середовища;
- оцінку фактичного стану середовища;
- прогноз стану навколишнього природного середовища та оцінку прогнозованого стану.

- **Екологічний контроль** — діяльність державних органів, підприємств і громадян щодо дотримання екологічних норм та правил. Розрізняють державний, виробничий і громадський екологічний контроль

Класифікація екологічного моніторингу

Моніторинг джерела впливу	Джерело впливу			
Моніторинг факторів впливу	Фактори впливу			
	Фізичне	Біологічне		Хімічне
Моніторинг стану біосфери	Природні середовища			
	Атмосфера	Океан	Поверхність суші з річками й озерами, підводними водами	Біота
	Геофізичний моніторинг			Біологічний моніторинг

Рівні моніторингу

- імпактний (вивчення сильних впливів у локальному масштабі -І);
- регіональний (прояв проблем міграції й трансформації забруднюючих речовин, спільного впливу різних факторів, характерних для економіки регіону - Р);
- фоновий (на базі біосферних заповідників, де виключена різна господарська діяльність – Ф).

Класифікація забруднюючих речовин по класах пріоритетності

Клас	Забруднююча речовина	Середовище	Тип програми (рівень моніторингу)
1	Діоксид сірки (SO2), зважені частки	Повітря	І, Р, Ф
	Радіонукліди	Їжа	І, Р
2	Озон (О3)	Повітря	І (тропосфера), Ф (стратосфера)
	Хлорорганічні з'єднання й діоксини	Біота, людина	І, Р
	Кадмій	Їжа, вода, людина	І
3	Нітрати, нітрити	Вода, їжа	І
	Оксиди азоту (NxOy)	Повітря	І
4	Ртуть	Їжа, вода	І, Р
	Свинець	Повітря, їжа	І
	Діоксид вуглецю (СО2)	Повітря	Ф
5	Оксид вуглецю (СО)	Повітря	І
	Вуглеводи нафти	Морська вода	Р, Ф
6	Фториди	Прісна вода	І
7	Азбест	Повітря	І
	Миш'як	Питна вода	І
8	Мікробіологічне забруднення	Їжа	І, Р

Потік інформації у ієрархічній системі загальнодержавній службі спостережень і контролю стану навколишнього середовища (ЗДССК)

Головний центр збору і аналізу інформації

Регіональні пункти спостереження

Первинні пункти спостереження

Єдина державна система екологічного моніторингу повинна забезпечувати:

- координацію розробки і виконання програм спостережень за станом навколишнього середовища;
- регламентацію і контроль збору і обробки достовірних і порівнянних даних;
- зберігання інформації, ведення спеціальних б даних та їх гармонізації (узгодження, телекомунікаційний зв'язок) з міжнародними еколого-інформаційними системами;
- діяльність з оцінки і прогнозу стану об'єктів навколишнього природного середовища, природних ресурсів, відгуків екосистем і здор населення на антропогенний вплив;
- доступність інтегрованої екологічної інформа широкому колу споживачів.

Висновок

Отже, моніторинг довкілля - це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково - обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Система моніторингу спрямована на:

- підвищення рівня вивчення і знань про екологічний стан довкілля;
- підвищення оперативності та якості інформаційного обслуговування користувачів на всіх рівнях;
- підвищення якості обґрунтування природоохоронних заходів та ефективності їх здійснення;
- сприяння розвитку міжнародного співробітництва у галузі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки.

Інформація, що зберігається в системі моніторингу, використовується для прийняття рішень у галузі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !!!